

Zastępca Prezydenta Miasta Szczecin

Daniel Wacinkiewicz

pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin

tel. + 4891 42 45 209, +4891 42 25 302

fax +4891 42 45 207

dwacin@um.szczecin.pl • www.szczecin.eu

Szczecin, 12 kwietnia 2022

**Klub
Radnych PiS
Rady Miasta Szczecin**

Nasz znak: BPM-I.0003.330.2022.BŚ

Sprawa: interpelacja nr 3799

Szanowni Państwo Radni,

w odpowiedzi na interpelację nr 3799 informuję, że Pomnik „Braterstwa Broni” zlokalizowany na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie stanowi element założenia przestrzenno-krajobrazowego cmentarza wpisanego do rejestru zabytków pod nr rej. A-905 (dec. wzk znak: KI.III/5340/10/85 z dnia 16.06.1985 r.). Pomnik wg projektu Sławomira Lewińskiego został odsłonięty w 1967 r. jako dominanta kompozycji wcześniejszego cmentarza wojennego, na którym pochowano szczątki polskich i radzieckich żołnierzy biorących udział w walkach przeciwko wojskom hitlerowskich Niemiec prowadzonych w ramach operacji wiślańsko-odrzańskiej oraz operacji berlińskiej. Dzieło ma formę abstrakcyjnej, otwartej rzeźby przestrzennej, złożonej z dwóch monumentalnych brył o kształcie zbliżonym do litery „V”, symbolicznie nawiązujących do skrzydeł zwycięskiej historii polskiej oraz znaku Victorii. Ze względu na swoją ciekawą formę plastyczną będącą wyraźnym odejściem od konwencji socrealizmu i położenie na głównej osi kompozycyjnej założenia jest elementem trwale wpisanym w kompozycję zabytkowego cmentarza stanowiącego unikatowy w skali europejskiej zabytek sztuki ogrodowej i sepulkralnej.

Pomnik „Uczestników Wojny Ojczyźnianej 1941-1945” usytuowany na tyłach kwatery poległych żołnierzy radzieckich powstał w latach 50-tych lub na początku lat 60-tych jako element założenia cmentarza wojennego. Prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym podejmowanie wszelkich działań mogących spowodować zmianę wyglądu lub naruszenie substancji zabytku wymaga uzyskania pozwolenie właściwego konserwatora zabytków na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.). Należy mieć również na uwadze odpowiednie stosowanie przepisów ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2337).

Pomnik „Poległym w walce o wyzwolenie Dąbia” powstał w 1962 r. wg projektu Krystyny Trzeciak i Mieczysława Waltera i został usytuowany na płycie dawnego rynku miasta Dąbie. Przed pomnikiem w formie obelisku z kompozycją rzeźbiarską usytuowany jest postument z inskrypcją: „Poległym w walce o wyzwolenie Dąbia”. Pierwotnie ponad inskrypcją umieszczona była pięcioramienna gwiazda, a poniżej data 1945 r. W nieznanym czasie, prawdopodobnie w latach 90-tych elementy te zostały usunięte. Pomnik usytuowany jest na obszarze układu urbanistycznego dawnego miasta Dąbie, który jest ujęty w gminnej ewidencji zabytków. W przypadku gdy rozbiórka obiektu wymagałaby pozwolenia na budowę, to zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351) pozwolenie rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje organ administracji architektoniczno-budowlanej w uzgodnieniu z właściwym konserwatorem zabytków.

Ww. temat będzie również przedmiotem obrad nowo powołanego zespołu ds. wznoszenia pomników oraz tablic pamiątkowych i akcentów rzeźbiarskich na terenie Szczecina. Natomiast zgodę na wzniesienie nowych form upamiętnień, jak również zgodę na demontaż lub rozbiórkę już istniejących musi wydać Rada Gminy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

Łączę wyrazy szacunku,
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Daniel Wacinkiewicz
Daniel Wacinkiewicz